

mitjans porta a una estavellada. Un autor es pot cremar si se salta una sèrie d'etapes. La inclusió de les sales alternatives en el T6 fa el projecte més realista. L'any vinent és l'última etapa del T6. La següent consistirà a agafar sis autors i proposar-los, durant tres anys, dues obres a cadascun. Una per ser estrenada al TNC i l'altra per ser estrenada fora del TNC, en una sala alternativa. Se li demana a l'autor que faci un joc doble, una dramàturgia d'abast més popular, per una banda, i una de més personal per l'altra, per trencar les necessitats de grandiositat que sembla que imposa el TNC.

—Continuarà dirigint a pesar de ser el director artístic del TNC?

—Tal com se'm va plantejar des del Departament de Cultura, en el contracte

de director artístic del TNC es preveu que faci al mateix TNC un espectacle per any. A fora, també consta en el contracte, però he de demanar autorització prèviament. Ja he desnonat tots els compromisos que tenia abans del nomenament. Només he mantingut el *Carnaval*, de Jordi Galceran, al Teatre Romea, però si no entrés la temporada vinent, hauria de dir també que no.

—Si mai hi ha un ens autònom, anunciat pel Departament de Cultura, quina en seria la funció?

—Coordinar tots els teatres públics catalans. Amb els privats no s'hi ha de posar ningú. Hauria de ser una coordinació que facilités el dia a dia, com per exemple l'intercanvi de material i, eventualment, que també coordinés esdeveniments, commemoracions, i que tingués un control econòmic. Si l'ens volgués dir fer passar tothom pel mateix sedàs, no cal que hi sigui. Crec que hauria de respectar els criteris dels directors artístics

de cada centre. No es tracta d'unificar artísticament sinó de coordinar lògicament.

—Hi ha qui encara es pregunta per què dos grans complexos com el Teatre Lliure i el TNC. Actualment, té sentit aquest dubte?

—Responen a trajectòries molt diferents. En el cas del Teatre Lliure és molt clara. En el cas del TNC és més accidentada, però també és una realitat diferent. Homogeneïtzar-los em semblaria una pèrdua a nivell creatiu. El TNC es perfila com un centre més eclèctic, des d'una companyia estrangera contemporània a un clàssic. És bo que cada teatre faci la seva aposta. Jo crec en la sana competència perquè és el que et fa tirar endavant. Unificar, per què? Si cada centre defineix el seu espai, és més enriquidor. A més, el Teatre Lliure és un consorci de totes les administracions i el TNC és el teatre de la Generalitat de Catalunya. Són dos conceptes diferents.

—Però del Teatre Lliure històric en queda ben poca gent...

—Mirem-nos-ho al revés... Molts històrics del Teatre Lliure també han treballat al TNC: hi ha passat Lluís Homar o Anna Lizaran, entre altres. És bona la barreja que el TNC ha fet de diferents tendències. A l'actual Lliure, amb Àlex Rigola de director, la mirada és molt contemporània, amb un estil més germànic, amb una manera de fer els clàssics peculiar. Però no sóc el més indicat per parlar del Teatre Lliure perquè només en sé el que m'han dit, no l'he viscut ni com a autor ni com a director.

—Com que el temps ho esborra tot, s'hi veu fent de director del TNC i propiciant el retorn de fills pròdigs com Josep M. Flotats o Lluís Pasqual?

—Per descomptat que sí. Sóc d'una altra generació. Sóc fill de la transició, de la democràcia. No he treballat mai amb ells, ni m'hi he enemistat mai. Són els meus referents de jove. Entre els disset i vint anys era el teatre que jo veia. No tinc cap perjudici. Em mouré, és clar, segons els pressupostos. El TNC, com a teatre públic, té uns barems professionals que tothom ha de respectar. Si hi ha la possibilitat que aquests dos directors, o d'altres, hi vinguin a treballar jo estaria encantat de la vida.

Andreu Sotorra

Òpera Santos

'La meua filla i jo', el nou espectacle de Carles Santos, confirma el compositor vinarosenc com un dels grans renovadors europeus de l'òpera contemporània, en aquesta ocasió en col·laboració amb Mariaelena Roqué.

No hi ha dubte que amb els anys el projecte musical, teatral i artístic de Carles Santos (Vinaròs, Baix Maestrat, 1940) ha anat ampliant el seu camp d'irradiació amb la seguretat del corredor de fons que sap que tot el que es deixa enrere no és terra perduda sino terra guanyada. Últimament, amb la col·laboració de Mariaelena Roqué, Santos ha creat impactants imatges visuals, algunes de les quals es van exposar a l'Espai d'Art Contemporani de Castelló. Ara Santos signa la música, el llibret i la direcció musical i teatral del seu nou espectacle *La meua filla i jo*, que s'ha pogut veure amb molt d'èxit de públic i de crítica al Teatre Lliure de Barcelona fins al 29 de maig i, després, es representarà al Teatro Español de Madrid. Mariaelena Roqué, per la

Santos signa la música, el llibret i la direcció musical i teatral del seu nou espectacle

seva banda, s'encarrega de l'escenografia, el vestuari i la caracterització. Es tracta d'una òpera en què intervien vuit cantants i deu músics d'orquestra de cambra. Només el fet que es tracta d'una producció amb un pressupost molt limitat ha impedit que Santos pogués disposar d'una gran orquestra i un cor com cal en l'òpera tradicional. Sens dubte, el compositor valencià s'ha convertit en un dels grans renovadors europeus de l'òpera contemporània.

Després d'una dilatada experiència com a intèrpret i compositor de piano contemporani, d'una manera natural, als anys vuitanta, a la Fundació Joan Miró o al Teatre Lliure, Santos es va anar introduint en el secret pregon de l'art i del teatre sense deixar de compondre, d'interpretar la seva música i de col·laborar en múltiples projectes multidisciplinars. A poc a poc, les seves performances amb el piano anaren adquirint cos teatral i Santos es rodejà d'actors, de cantants i de ballarins. Començà a crear espectacles musicals propis de petit format, com l'inoblidable *Beethoven, si tanco la tapa del piano... què passa* (1983), de títols sonors i magnífics que expressaven ja una particular poètica textual i musical que reflectia un descarat i lúdic món propi ben singular. Vingueren, llavors, espectacles de més gran format com *Tramuntana tremens* (1989) o l'òpera *Asdrúbila* (1992). Des d'aquell moment no ha deixat de crear nous espectacles musicals, sempre sorprenents, que, com *La pantera imperial* (1997), han obtingut un ampli reconeixement internacional i han estat contemplats en els més prestigiosos teatres i festivals d'Europa i Amèrica. Sense abandonar mai el risc i l'experimentació, Santos ha arribat a un públic ampli i ha aconseguit el suport institucional. Espectacles com l'òpera de cambra *Ricardo i Elena* (2000), la cantata i òpera *L'adéu de Lucrecia Borja* (2001), l'òpera circ *Sama samaruck suck suck* (2002) o *El compositor, la cantant, el cuiner i la pecadora* (2003) han consolidat Carles Santos com un dels noms indispensables en l'òpera contemporània. L'estrena de *La meua filla sóc jo* ens situa davant de la urgència de la gran òpera Santos. El compositor de *Bel-*

Sense abandonar mai el risc i l'experimentació, Santos ha arribat a un públic ampli

monte (1991) ha d'entrar per la porta gran del Teatre de la Maestranza de Sevilla, del Teatro Real de Madrid, del Gran Teatre del Liceu de Barcelona, del Teatre Principal de València... La gran òpera ibèrica està en camí.

Manuel Guerrero